

Nye evalueringsformer i og af uddannelsespraksis

Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium

Introduktion til nye evalueringsformer

Her beskrives kort fire nye tilgange som et supplement til evaluering af praksis på uddannelsesinstitutioner. De fire former tager afsæt i viden og erfaringer genereret fra undersøgelser og uddannelseseksperimenter i Det erhvervsrettede Uddannelseslaboratorium.

Formålet med notatet er, at give et bud på hvordan uddannelsesinstitutioner kan opbygge evalueringskapaciteten gennem anvendelse af innovative evalueringsformer. Udarbejdelsen af evalueringsformerne er baseret på en antagelse om, at evalueringens fokus er på forbedring af praksis fremfor på at bevise hvad der virker og ikke virker i praksis. Og at evalueringen er tæt knyttet til praksis på den enkelte uddannelsesinstitution.

Evaluering som en integreret del af uddannelsesinstitutionens praksis

Erfaringerne fra uddannelseslaboratoriets arbejde viser, at uddannelseseksperimenter, analyser, og undersøgelser kan anvendes som afsæt til evaluering og dermed som igangsætter til forbedring af praksis. Evaluering er andet og mere end et vurderingsredskab til måling af forudbestemte parametre for hvad eksempelvis god undervisningspraksis er. Evaluering handler i denne optik blandt andet om at operationalisere og konceptualisere på baggrund af uddannelseseksperimenter, undersøgelser og analyser - kvalitative så vel som kvantitative.

Denne tilgang til evaluering handler i høj grad om at indtænke evaluering som integreret del af uddannelsesinstitutionernes kerneydelse og udviklingsstrategiske arbejde.

Kort om de fire evalueringsformer

Undervisningskoncepter som ny evalueringsform

Med udgangspunkt i viden fra uddannelseseksperimenter, har uddannelseslaboratoriet udviklet undervisningskoncepter bestående af modeller, metoder og værktøjer der kan tages i brug på egen uddannelsesinstitution. Undervisningskoncepterne er på én og samme tid forenklinger og generalisering af viden og fund på tværs af uddannelseseksperimenter. Undervisningskoncepterne fungerer som evaluering af uddannelseseksperimenter ved, at det er de mest robuste fund og mønstre fremkommet under analyse af et uddannelseseksperiment eller på tværs af uddannelseseksperimenterne der tilsammen giver en række konceptualiserbare elementer som kan danne et egentligt koncept eller en prototype på ny praksis. Konceptet kan umiddelbart implementeres i praksis eller oversættes ind i en anden uddannelseskontekst.

Antropologiske undersøgelser om frafalds- og fastholdelse af elever og studerende som ny evalueringsform.

Uddannelseslaboratoriet har foretaget Antropologisk frafalds- og fastholdelsesundersøgelser på tre uddannelsesinstitutioner der alle er samarbejdspartnere i Uddannelseslaboratoriet. Undersøgelserne belyser læringspraksis set fra elever og studerendes perspektiv med fokus på trivsel, engagement og mod på at fuldføre det påbegyndte uddannelsesforløb. Fordelen ved at anvende antropologiske undersøgelser om frafalds- og fastholdelse af elever og studerende som evaluering af uddannelses og læringspraksis er, at den kan give et indgående kendskab til hvilke forhold eksempelvis ele-

ver/studerende eller undervisere ser som muligheder eller barrierer for forbedring og udvikling af lærings- og undervisningsmiljø på uddannelsen. Da analysen tager udgangspunkt i praksis på uddannelsesinstitutionen, vil den viden der generes give et nuanceret billede af, hvad der er på spil i den konkrete kontekst.

Begrænsningen ved at anvende antropologiske undersøgelser om frafalds- og fastholdelse af elever og studerende er, at resultaterne ikke nødvendigvis kan overføres direkte til andre uddannelser på institutionen. Dog kan undersøgelserne identificere indikatorer på hvilke emner og problemstillinger, der kan være på spil i andre uddannelser.

Forandringsteorier for uddannelseseksperimenter som ny evalueringsform

Uddannelseslaboratoriet har udviklet en forandringsteori, der adskiller sig fra klassisk program – og forandringsteori. Først og fremmest ved, at deltagerne formulerer og beskriver de nye praksisser som en vision. De nye ønskede praksisser er, som navnet antyder, en beskrivelse af den fremtidige praksis som man ønsker det eksperimenterende arbejde skal føre til. Der bliver formuleret en ny ønsket fremtidig praksis i alle forandringsteoriens niveauer.

Formålet med forandringsteorier er at forandre og forbedre praksis. Gennem formulering af forandringsteorier designer og evaluerer deltagerne i Udviklingslaboratorier ny praksis gennem analyse af sammenhænge mellem udfordringer, den transformative hypotese, ønsket praksis, benspænd, søgsspor og eksperiment, tegn på forbedrede praksisser samt de kulturændringer som indsatserne forventes at føre til på kort og længere sigt.

Forsøgs- og kontrolklasser som ny evalueringsform

Uddannelseslaboratoriet har udviklet et evalueringsdesign med forsøgs – og kontrolklasser til evalueringer af uddannelseseksperimenter eller andet forsøgs- og udviklingsarbejde. Det er en gængs udfordring for kvalitetssikringen og udviklingen i uddannelsessektoren, at finde velargumenteret viden om, hvilke indsatser der er *værdiskabende* og kan bidrage til ny forbedret praksis. Kvalitetsarbejdet på uddannelsesinstitutioner udgøres som oftest af generelle evalueringer og tilfredshedsmålinger, der ikke nødvendigvis sikrer sporbarheden til specifikke udviklingsinitiativer.

I forbindelse med praksiserfaringer fra over 130 uddannelseseksperimenter på ti uddannelsesinstitutioner, har Uddannelseslaboratoriet udarbejdet en evalueringsmetode som har til formål at udarbejde et sammenligneligt grundlag med henblik på sporbarhed gennem etablering af forsøgs- og kontrolklasser. Formålet er, at metoden kan inspirere, samt vejlede uddannelsesinstitutioner i at vurdere, hvilke udviklingsinitiativer der skal forankres i praksis og dermed udvikle og løfte uddannelsernes kvalitet.

Tilrettelæggelse af evalueringer

For alle fire evalueringsformer gælder at institutionen indtænker evalueringen som en del af uddannelsens daglige praksis og overordnede strategi.

Opmærksomhedspunkter

Da evalueringen foregår i egen organisation er det særlig vigtigt at være opmærksom på, at de involverede for eksempel undervisere/lærere og ledere, hvis praksis er genstand for analyse og evaluering oplever, at de tages med på råd og kan se formålet og perspektiverne med evalueringsarbejdet.

Vil du vide mere?

Er du interesseret i at læse uddybende om undervisningskoncepter, forandringsteorier til uddannelseseksperimenter, Antropologisk frafalds- og fastholdelsesundersøgelser eller evalueringsdesign med forsøgs – og kontrolklasser til evalueringer af uddannelseseksperimenter eller andet forsøgs- og udviklingsarbejde, kan du finde uddybende materiale på Uddannelseslaboratoriets hjemmeside.

<http://uddannelseslaboratoriet.dk/>

Anvendelse af antropologisk metode og analyse til undersøgelse af frafald og fastholdelse.

Marts 2015

Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium /v Teknisk Erhvervsskole Center og Professionshøjskolen Metropol

Teknisk Erhvervsskole Center

Nordre Fasanvej 27

2000 Frederiksberg C

Professionshøjskolen Metropol

Tagensvej 18

2200 København N

Projektchef Dorrit Sørensen

doso@phmetropol.dk

+45 72 48 70 09

www.uddannelseslaboratoriet.dk

Region
Hovedstaden

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Socialfond

Vi investerer i din fremtid

Partnerne i Det erhvervsrettede uddannelseslaboratorium

TÈC

PROFESSIONSHØJSKOLEN

METROPOL

DTU Danmarks
Tekniske
Universitet

CEFA
VI FREMMER VIDEN

UCC
University College UCC

KØBENHAVNS
TEKNISKE
SKOLE **kts.**

SOSU

REGION H Rigshospitalet

cefu | Center for
Ungdomsforskning

REGION H HR & Uddannelse

kea
KØBENHAVNS ERHVERVSAKADEMI

UU KØBENHAVN

 CPH WEST
UDDANNELSESCENTER KØBENHAVN VEST